

اخبار

مرکز هدایت عملیات یحوان اعلام کرد؛

۲ کشته و ۱۱۵ مجروح آخرین آمار از زلزله چهارشنبه شب تهران و البرز
مرکز هدایت عملیات بحران، آخرین آمار تلفات و مصدومان زلزله شب گذشته تهران و البرز را دو کشته و ۱۱۵ مجروح اعلام کرد.

براساس این اطلاعاتیه بر اثر زمین لرزه ۵٫۲ ریشتری شب گذشته در تهران و البرز یک زن ۷۰ ساله در تهران (شهریار و رباط کریم) بر اثر حمله قلبی و یک دخترپچه ۱۰ ساله در البرز بر اثر استرس ناشی از زلزله جان خود را از دست دادند.

همچنین گزارش مرکز هدایت عملیات بحران حاکیست علاوه بر ۲ فوتی، تاکنون ۱۱۵ نفر مصدوم به مراکز درمانی در دو استان مراجعه کرده اند که از این تعداد ۶۷ نفر مرخص و ۴۸ نفر بستری شده اند.

رییس سازمان مدیریت بحران کشور:

پس از وقوع زلزله ۱۲ پس لرزه داشتیم
رییس سازمان مدیریت بحران کشور گفت: پس از وقوع زلزله ۱۲ پس لرزه داشتیم که بزرگ ترین آن ۲٫۶ بوده است.

اسماعیل نجار با اشاره به زلزله ۵٫۲ ریشتری چهارشنبه شب در تهران اظهار داشت: شهروندان همچنان هوشیاری خود را داشته باشند.
دستگاه های اجرایی و خدماتی نیز همچنان در آماده باش هستند.رییس سازمان مدیریت بحران کشور افزود: پس از وقوع زلزله ساعت ساعت ۲۳:۲۷، تعداد ۱۲ پس لرزه داشتیم که بزرگ ترین آن ۲٫۶ بوده است. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر آرامش در شهرها برقرار است، گفت: بر اساس گزارش ها زلزله ۵٫۶ نفر مصدوم داشته است که به دلیل فرار از محل استقرار بوده است. نجار گفت: یک نفر هم به دلیل آتش سوزی در چادر مصدوم شده است.

دکتر «علیرضا یلدا» در شب یلدا آسمانی شد

استاد دکتر علیرضا یلدا شامگاه روز پنجشنبه ۳۰ آذر ۹۶ به دلیل عارضه قلبی همزمان با شب یلدا به دیار باقی شتافت. وزیر بهداشت و رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران درگذشت این استاد را تسلیت گفتند.دانشگاه علوم پزشکی تهران با اعلام تسلیت این ضایعه اسفبار به جامعه پزشکی و دانشگاهی کشور، خصوصا خانواده رانقدر و شاگردان و ارادتمندان آن استاد فرزانه یادآور شد به محض تعیین تکلیف، مراسم تشییع و یادبود اعلام خواهد شد.به مناسبت درگذشت استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران وزیر بهداشت و رئیس دانشگاه در پیامی این ضایعه را تسلیت گفتند.

دکتر سید حسن هاشمی وزیر بهداشت در یین پیام یادآور شد: از شمار دو چشم یک تن کم، وز شمار خرد هزاران بیش. عالم گران‌قدر و بی‌بدیل اخلاق، استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران، دکتر علیرضا یلدا در شبی که به نام اوست به دیدار معبود شتافت.در طول تاریخ، همواره بوده‌اند بزرگانی که گویا به این جهان می‌آیند تا با کلام و رفتار و منش و مرام‌شان، نیکی ببافرینند، تعالی ببخشند و انسان‌هایی اندیشمند و نیک‌سرشت پرورش دهند؛ دکتر علیرضا یلدا، چهره ماندگار جامعه پزشکی ایران یکی از این نامداران بود که آمد؛ آموخت؛ تربیت کرد و ماندگار شد. فقدان آن انسان والا‌مقام و استاد فرزانه را به خاندان محترم یلدا، همکاران، شاگردان و ارادتمندان‌ش تسلیت عرض می‌کنم و در این شب مغفرت، از خداوند متعال برای روح بلندش، غفران و رحمت واسعه و برای بازماندگان، صبر و سلامت خواهانم.»
همچنین دکتر عباسعلی رئیس‌ رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران در پیامی خاطرنشان کرد: «استاد دکتر علیرضا یلدا در شب یلدا آسمانی شد. استاد یلدا پیش از این نیز آسمانی بود. هنر او هم همین بود که در بیش از نیم‌قرن استادی دانشگاه، به‌تأمای هزاران شاگرد خود به‌خوبی راه و رسم انسان‌پوی بودن در زمین را می‌آموخت. او به فرمایش خودش پشت‌گرم به گنجی بود که بدون دغدغه معاش، تمام هم‌وغم او را بر شاگرد پروری و معلمی متمرکز کرده بود و آن گنج، گنج قناعت بود. او عالمی وارسته و معلمی تمام‌عیار بود. در محضر او تعلیم و تربیت در بالاترین مراتب و دوشادوش هم تجلی پیدا می‌کردند. استاد یلدا تجسم عینی یک استاد بود. او به شاگردانش مهر می‌ورزید و شاگردان در پناه او آرامش می‌یافتند. هم او آغاز و انجام و مسیر حیات پیدایش بر خیر و پاکی بود. فقدان این بزرگ‌مرد عرصه علم و اخلاق در طولانی‌ترین شب سال، سخت و اسفبار است اگرچه حضور معنوی او و دست‌پروردگانش در جای‌جای دانشگاه‌نویبدبخش روزهای بلندی برای ماست.انتخاب که نمایندگی از دانشگاه علوم پزشکی تهران مصیبت ارتحال آن استاد فرزانه را به خانواده استاد یلدا به‌ویژه همسر مکرمه و فرزندان ارجمندش و نیز یکایک شاگردان و ارادتمندان ایشان تسلیت عرض می‌کنم و علو درجات و غفران واسعه الهی را از درگاه پروردگار متعال برای ایشان مسئلت می‌کنم.»دکتر علیرضا یلدا در سال ۱۳۰۹ شمسی در تهران به دنیا آمد.وی پس از گذراندن تحصیلات مقدماتی در زادگاه خود تهران، وارد دانشگاه تهران شد و پس از اخذ مدرک پزشکی عمومی در سال ۱۳۳۶، دوره تحصیلی بیماری های عفونی را طی کرد. وی استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران بود و در نخستین همایش چهره‌های ماندگار ۱۳۸۱ به عنوان چهره ماندگار از سال ۸۸ هر ساله به افتخار پروفیسور یلدا و همچنین کوشش های وی در زمینه‌های بیماری‌های عفونی جایزه‌ای به بهترین پزشکان این زمینه با نام جایزه پروفیسور یلدا داده می‌شود.

درمان بیماری های عفونی: در شش جلد کتاب در زمینه پزشکی و درمان بیماریهای عفونی از جمله تالیفات وی بود.

یک کارشناس شهری گفت: زلزله ۸ ریشتری سال ۲۰۰۳ در هوکایدو ژاپن تنها یک نفر تلفات داشت اما زلزله ۶/۶ ریشتری بم یک سوم مردم این شهر را به کام مرگ فرستاد!

سید محسن طباطبایی مزداآبادی مدرس دانشگاه تهران در سلسله پیش نشست های همایش اقتصاد شهری با اشاره به وقوع زلزله ۵.۲ ریشتری در استان تهران گفت: مخاطرات محیطی امری طبیعی هستند که هم در کشورهای توسعه یافته و هم مناطق توسعه نیافته وجود دارند و رخ می دهند اما لزوما هر مخاطره طبیعی یک فاجعه طبیعی نیست.

وی با اشاره به اینکه آنچه که عمق فاجعه را زیادت می کند در واقع ابعاد انسانی و زیرساختی قضیه است؛ افزود: اگرچه مخاطرات و مخصوصا زلزله در هر دو گروه کشورها و شهرهای توسعه یافته و رو به توسعه رخ می دهد اما در اکثر مواقع زلزله شهرها و بخصوص مناطق فقیر نشین شهری را برای گرفتن قربانی انتخاب می کنند.

طباطبایی مزداآبادی با تأکید براینکه چنانچه بسیاری از بلایای طبیعی سابق اگر امروز رخ می دادند به مراتب زیانبارتر و مرگبارتر بودند، گفت: این موضوع به طور حتم با گسترش بی رویه شهرنشینی و شهرسازی بی قاعده در ارتباط است. دبیر انجمن علمی اقتصاد شهری ایران با بیان اینکه سیستم شهرهای امروزی که با رشد جمعیت گسترش زیرساختها و پیشرفتهای اقتصادی همراه بوده است حساسیت بیشتری به زلزله دارد، افزود: نگاه به زلزله باید از حالت سنتی خود که آنرا

وضعیت زنان شاغل در جامعه این روزهای کشور از جمله مسائل مهمی ست که باید به آن به گونه ای درست پرداخت. زنانی که همزمان چندین وظیفه را به دوش می کشند.

مجله مهر- زهرا شریف پور: ساعت حوالی ۱۶ است. زن جوان چشم از ساعت برنمی دارد، تمام وسایل خود را جمع کرده و منتظر است تا به سرعت محل کارش را ترک کند. به عقربه های ساعت نگاه می کند و چند دقیقه بعد از جایش بلند می شود تا از رییس خداحافظی کند، اما با جمله «لان برای یک جلسه مهم تماس گرفتند و شما هم باید حضور داشته باشید» مواجه می شود.

زمان زیادی برای رسیدن به مهدکودک فرزندش ندارد، همسرش نیز به ماموریت رفته و کسی نیست که کودک را تحویل بگیرد، مجبور میشود برای چندمین بار از مسئولان مهد خواشش کند فرزندش را برای ساعاتی اضافه تر نگهداری کنند.

در سالیهای اخیر و با افزایش تعداد زنان شاغل، سن حضور کودکان در مهدکودک ها کاهش و تعداد آنها افزایش یافته است. کودکان خواب آلودی که صبح های زود در سرما و گرما از والدین خود جدا شده و به مربیان مهد سپرده می شوند و این آغاز روز یک مادر شاغل است؛ زنی که صبح زود بیدار می شود، کودک را به مهد می سپارد و به محل کار می رود. او در آنجا موظف است کارهای محوله را به خوبی انجام دهد و به تبع بخش زیادی از انرژی او صرف محل کار می شود، هنگام بازگشت به خانه نیز بخش دوم یک روز معمولی آغاز می شود، رسیدگی به کارهای خانه، همسر، فرزندان و ... و فردا نیز به همین منوال.

این در حالی است که هماهنگی بین ایفای نقشهای مختلف، گاهی از عهده برخی زنان خارج است و منجر به بروز مشکلاتی برای آنان می شود.

دکتر ابوطالب سعادت‌ی شامیر، روانشناس و عضو هیات علمی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، معتقد است: هر فردی که وارد زندگی متاهلی می شود، ملزم به پذیرش یک سری نقشهاست. اول نقش همسری و دوم نقش مادری که او انتظار می رود آنها را درست انجام دهد. اگر زنی شاغل باشد (اعم از شغلهای سبک و سنگین) ممکن است این شغلها با مسئولیت‌هایش تداخل پیدا کند، مثلا نتواند وظیفه همسری یا مادری را به درستی انجام دهد و البته این موضوع بستگی به شغل هم دارد. برخی مشاغل سنگین ترهستند و وقت آنها نامناسب است، برخی مشاغل نیز جزء مشاغل مدیریتی محسوب می شوند و بنابراین بسیار وقت گیر و استرس زا هستند.

وی ادامه می دهد: زنان شاغل باید بتوانند بین نقشهای مختلف هماهنگی به وجود بیاورند تا هیچ کدام از بخش های زندگی آنها دچار آسیب نشود. البته ممکن است گاهی یک بخش از زندگی آنها دچار مشکلاتی شود اما این موضوع ممکن است حتی برای زنانی که فراغ بال بیشتری دارند نیز به وجود بیاید، بنابراین باید با تدبیر و خوشتن داری درصدد رفع مشکلات برآیند. ضمن اینکه بسیاری از زنان شاغل، وظایف خود را به درستی انجام می دهند و در این گفتار صرفا روی صحبت با آنان نیست.

آیا کودکان مادران شاغل، چند تربیتی می شوند؟

برخی از روانشناسان، فرزندان زنان شاغل را افرادی با چند تربیت متفاوت می‌دانند. تربیتی که آمیزه ای از خانواده، مهدکودک، پرستار کودک و ... است.

عضو هیات مدیره انجمن جامعه شناسی آموزش و پرورش ایران، در این باره می گوید: در چنین شرایطی طبیعی است که مادر زمانی را که باید برای تربیت فرزند بگذارد، صرف محیط کار می کند. معمولا در این گونه موارد، تربیت کودک توسط افراد دیگری به جز مادر انجام میشود، البته این موضوع با سن فرزند نیز ارتباط ویژه ای دارد، مثلا اگر در سنی باشد که او را را به مهدکودک یا پرستار بسپارند، تربیتی که مدنظر والدین است انجام نمی شود؛ اگر بچه ها بزرگ تر باشند نیز در هنگام عدم حضور والدین در منزل، از طریق تلفن و تلگرام و اجتماع و دوستان، تربیت هایی را دریافت میکنند که مدنظر پدر و مادر نیست. ضمن اینکه اگر برای فرزندان هم اتفاقی بیفتد احساس گناه پایدار و آزار دهنده ای همیشه همراه آنها هست.

سعادت‌ی شامیر، بعضی تربیت ها را جایگزین ناخواسته تربیت رئیس پلیس امنیت اخلاقی تهران بزرگ، شب گذشته ۲۳۰ نفر در دو پارتی شبانه در لواسان و فرمانیه دستگیر شدند.

سرهنگ ذوالفقار برفر رییس پلیس امنیت اخلاقی تهران بزرگ گفت: شب گذشته در عملیاتی ماموران پلیس در باغی در لواسان ۱۴۰ نفر دستگیر را که به صورت مختلط در حال پاکبویی و مصرف مشروبات الکلی بودند، دستگیر کردند و این مکان هم پلیمپ شد.

در عملیاتی دیگر هم ماموران پلیس پس از وصل شدن خبر و هماهنگی های قضایی ماموران وارد منزلی در منطقه فرمانیه شدند که در این

روزنامهصبح ایران

امتیاز

چرا زلزله ۸ ریشتری ژاپن تنها یک کشته داشت؟!

مهندسی زلزله می نامند و ابعاد فنی در مورد سازه ها را مورد توجه قرار می دهد خارج شده و بعنوان شاخه ای از برنامه ریزی شهری مورد توجه قرار گیرد.

مدرس مدیریت استراتژیک دانشگاه تهران با یادآوری اینکه شهرهای متراکم همواره در خطر بزرگ زلزله قرار دارند اما باید ببندیشیم که فضاهای شهری را چگونه برای مواجهه با بلایا آماده کنیم، افزود: زلزله ۶/۹ ریشتری که در سال ۱۹۸۸ در اسپیتاک ارمنستان حدود ۲۵هزار نفر را به کام مرگ کشاند اگر فقط ۵ دقیقه دیرتر اتفاق می افتاد تلفات انسانی به نصف می رسید چرا که مدارس تعطیل می شدند و دانش آموزان مدارس

ریشتری سال ۲۰۰۳ در هوکایدو ژاپن تنها یک نفر تلفات داشت اما زلزله ۶/۶ ریشتری بم یک سوم مردم این شهر را به کام مرگ فرستاد!
وی با اشاره به اینکه مدیران شهری در کشورهای رو به توسعه باید بیاموزند که هزینه کردن برای تقویت زیرساختها و ساخت شهری مقاوم با برنامه ریزی مطلوب یک دورریز اقتصادی محسوب نمی شود، افزود: چرا که در صورت عدم این کار باید هزاران برابر آن را برای بازسازی ویرانههای پس از بلایا هزینه کنند.

مدرس دانشگاه تهران با تأکید براینکه برنامه ریزی کاربری زمین (land use) به عنوان زیربنای برنامه ریزی شهری در این زمینه ابزاری بسیار مهم است، خاطرنشان نمود: هنگامی که برنامه ریزان و تصمیم سازان و صاحبان املاک و تمامی ذی نفوذهای این حوزه تقسیم به برنامه ریزی می گیرند در همان لحظه در واقع باید برای میزان خسارت در برابر زلزله نیز تصمیم گیری می کنند.

وی افزود: آنها باید بخوبی بداند که قیمت زمین چگونه می تواند باعث گسترش عمودی سازی شود و بالا رفتن طبقات به چه میزان بر بالا رفتن خسارات تأثیر گذار است.

طباطبایی مزداآبادی در پایان با تأکید براینکه یک ارتباط دقیق بایستی بین گروههای برنامه ریز در شهر ایجاد شود، خاطرنشان نمود: ارتباطی که به آنها گوشزد کند مدیریت مخاطرات بیش از یک موضوع فنی باشد مسئله ای اجتماعی، فرهنگی

اقتصادی و اخلاقی است.

گزارشی در مورد یک پدیده اجتماعی مهم

همه دردسرهای زنان شاغل در ایران

والدین می داند و بیان می کند: این روزها تربیت منحصر به خانواده نیست، بلکه وقتی فرزند وارد رده سنی «نوجوانی» شد و با همسالان رابطه دوستانه برقرار کرد، موارد دیگری هم در تربیت او دخیل می شوند، بنابراین در دوران مدرسه و مخصوصا در سن بلوغ، حضور والدین و مخصوصا مادر برای حمایت‌های تربیتی و عاطفی بیشتر، بسیار لازم و ضروری است. این روزها انحرافات اجتماعی در کمین بچه هاست و مادران باید مراقب باشند تا آسیب های اجتماعی متوجه آنها نشود.

مادران شاغل، خودشان را فراموش نکنند

به موضوع اشتغال مادران شاغل، از زاویه ای دیگر نیز می توان نگاه کرد. مادری را تصور کنید که در یک کلان شهر زندگی می کند و از صبح تا عصر دور از منزل و فرزندان است. او در بسیاری از لحظات به فکر کودک است و معمولا در طول روز چند بار به مهدکودک یا پرستار یا کسی که فرزند را نگهداری می کند زنگ می زند تا جوابی احوالش شود. اگر فرزند در سنین نوجوانی باشد به نوعی دیگر فکر مادر درگیر اوست. در این گونه موارد، شرایط مادرانی که فرزندان

معول یا بیمار دارند بسیار سخت تر است و اگر کارفرما با این گونه زنان همراهی نکند شرایط بسیار سخت تر می شود. سعادت‌ی شامیر در این باره می گوید: زنانی که مشاغل سنگین دارند و فرصت نمی کنند برای تربیت کودکان وقت بگذارند به نوعی به خود نیز آسیب می‌زنند، زیرا زمانی را که در کنار فرزندشان نیستند فکر آنها متوجه فرزند است و ممکن است کار خود را باکیفیت انجام ندهند و توبیخ و تحقیر از جانب محل کار متوجه آنها شود. این گونه زنان ممکن است از پس ایفای نقش همسری نیز به خوبی برنیایند و مجموع این شرایط منجر به استرس های فراوانی برای برخی از این بانوان می شود. من به عنوان یک روانشناس به افرادی که میخواهند وظیفه مادری را بپذیرند توصیه می کنم در وهله اول بهتر است شغل خود را اسبک کنند یا در شغلشان مناصب خیلی سخت را قبول نکنند.

وی بیان می کند: مثلا خانمی که استاد دانشگاه یا معلم است یا در بیمارستان و بانک و ... مشغول کار است، وقتی شغل سبک تری دارد به تناسب، استرس های آن کمتر است. اما وقتی قرار است ارتقاء شغلی پیدا کند طبیعی است که هر چه درجه شغلی بالاتر می‌رود وقتی که آن زن برای کار میگذارد بیشتر خواهد بود و او درگیر استرسهای شغلی میشود و از طرفی فشار خانواده هم وجود دارد. در این گونه موارد، همسر و فرزندان به صورت کلامی و ... معترض می شوند. بنابراین بهتر است تا زمانی که مادران، کودکان را به حدی از استقلال و هویت نرسانده اند که خودشان مسئولیت کارها را به عهده بگیرند، بین شغل و فرزندان تعادل ایجاد کنند زیرا در غیر این صورت آسیب های جدی به آنها وارد خواهد شد.

سرهنگ ذوالفقار برفر؛

دستگیری ۲۳۰ نفر در دو پارتی شبانه

دستگیری دو تبلیغ کننده گروه های

شیطان پرستی

دونفر تبلیغ پیروزی دستگیر کننده گروه های شیطان پرستی

در خیابان پیروزی دستگیری ۱۱۰ شهیدا گفت :شب گذشته رییس کلانتری ۱۱۰

ماموران کلانتری حین گشت زنی در خیابان پیروزی متوجه حرکات مشکوک دو جوان ۲۲ ساله یابچهره های متفاوت شدند که در حال ترسیم اشکال و علامت شیطان پرستی روی دیوار بودند.

این دو نفر سرپما دستگیر شدند.

سرهنگ دوم اسماعیل افشاری افزود : آنها در تحقیقات عنوان کردند: از طریق شبکه های مجازی

اجتماعی

شماره ۲۳۷۴

خبر

سلامت دهان و دندان ایرانی ها چشم‌انداز روشنی ندارد

رئیس هیات مدیره انجمن دندانپزشکان عمومی ایران با اشاره به اقداماتی که در حوزه بهداشت سلامت دهان و دندان در کشور انجام شده است، گفت: چشم‌انداز روشنی در حوزه سلامت دهان و دندان متصور نیستیم.

دکتر باقر شهینی‌زاده در نشست خبری دومین سمپوزیوم سلامت دهان و دندان که قرار است ۲۰ دی ماه ۹۶ در برج میلاد برگزار شود، اظهار داشت: تلاش می‌کنیم در این سمپوزیوم از همکاری که در نظام سلامت مستولیت دارند، حضور داشته باشیم.

وی با عنوان این مطلب که بهداشت و پیشگیری از وظایف وزارت بهداشت است، گفت: البته در اساسنامه انجمن ما، موضوع ارتقای سلامت دهان و دندان مورد توجه قرار گرفته است.

شهینی‌زاده با عنوان این مطلب که سلامت

دهان و دندان فقط به پیشگیری و پوسیدگی ختم نمی‌شود، تأکید کرد: در کشورهای مختلف، شاخص DMF با توجه به برنامه‌هایی که انجام داده‌اند، در وضعیت مطلوبی قرار دارد، اما متأسفانه میزان پوسیدگی و دندان‌های پر شده و از دست رفته در ایران هنوز در وضعیت مناسبی قرار ندارد.

وی با طرح این سؤال که آیا روش پیشگیری در کشور ما با اهداف و تجربه‌های جهانی همخوانی دارد یا خیر؟ اظهار داشت: در زمینه شاخص DMF برنامه‌های متفاوتی تاکنون اجرا شده ولی آنچه مسلم است، میزان پوسیدگی دندان‌ها همچنان ثابت مانده است.

رئیس هیأت مدیره انجمن دندانپزشکان عمومی ایران، موضوع آموزش در مطب‌های دندانپزشکی را مورد اشاره قرار داد و گفت: برنامه ما برای ارتقای سلامت دهان و دندان مردم این است که مطب‌های دندانپزشکی به مراکز بهداشت و پیشگیری تبدیل شده و هر دندانپزشک سه دقیقه از وقت خود را صرف آموزش کند. همچنین اگر هر ایرانی روزی حداقل یکبار مسواک بزند، می‌توان به ارتقای سلامت بهداشت دهان و دندان در کشور امیدوار بود.

شهینی‌زاده با عنوان این مطلب که بهداشت سلامت دهان و دندان در بین ثروتمندان و فقرا متفاوت است، افزود: در حوزه بهداشت دهان و دندان، آنچه مسلم است بین فعالیت‌های دولتی و NGOها ارتباطی وجود ندارد؛ به طوری که انجمن دندانپزشکان ایران با ۲۵ هزار عضو به عنوان یک سازمان طرف مذاکره با وزارت بهداشت تلقی نمی‌شود و تصمیم‌گیری‌ها تنها در دستگاه دولتی انجام می‌شود.

وی با انتقاد از اینکه سازمانی که بتواند تشکیلات مربوط به حوزه بهداشت دهان و دندان را در وزارت بهداشت عهده‌دار باشد، وجود ندارد، تأکید کرد: آنچه مسلم است در کلان تصمیم‌گیری‌ها در حوزه دهان و دندان باید یک سازمان یا معاونت، این تشکیلات را عهده‌دار شده و کار خودش را انجام دهد.

یادداشت

کتابخانه‌هایی که آب می‌روند

رضا امیدی

یکی از دوستان تعریف می‌کرد که چندی پیش برای دریافت مجموعه‌ای از آثار و اطلاعات به سازمان برنامه و بودجهٔ یکی از استان‌ها مراجعه کردم. کارشناسان سازمان بسیار اهل تعامل و همکاری بودند اما منابع خاصی در دسترس نداشتند. این کارشناسانی می‌گفتند تا سال ۱۶ کتابخانه‌ای غنی در سازمان وجود داشت که بعد از انحلال سازمان به دستور رییس وقت منابع بسیاری سوزانده شد و منابع بسیار دیگری نیز به رودخانه ریخته شد.

طی یک دهه اخیر بیشترین مراجعه‌ام به کتابخانه‌های سازمانی بوده است: عمدتا سازمان برنامه و بودجه، مرکز آمار ایران، سازمان تأمین اجتماعی، و پژوهشکدهٔ آموزش و پرورش. همهٔ این چهار کتابخانه سرنوشت یکسانی داشته‌اند و مدام آب رفته‌اند و ساعات کار آن‌ها، و نحوهٔ پذیرش آن‌ها مدام محدودتر شده است. برای مثال، تا اواسط دههٔ ۱۳۸۰، کتابخانهٔ سازمان برنامه و بودجه روزهای پنجشنبه هم فعال بود و ساعات کار آن نیز طولانی‌تر از ساعات کار ادار. اما به تدریج از سال ۱۳۸۶ ساعات کار آن محدود به ساعات کار اداری شد و روزهای پنجشنبه هم تعطیل و در پذیرش افراد نیز ضوابط سختگیرانه‌تری حاکم شد. با تغییر دولت نیز تغییری در رویهٔ فعالیت این کتابخانهٔ تخصصی رخ نداد.

کتابخانهٔ مرکز آمار ایران که یک کتابخانهٔ مرجع به‌شمار می‌آید و بیشتر یک نیم‌طبقهٔ کامل ساختمان مرکز آمار به آن اختصاص داشت، طی یکی دو سال اخیر به فضایی کوچک در خیابان فاطمی محدود شده و میری و برای مطالعه در آن تعبیه شده تنها گنجایش ۴ نفر را دارد.

کتابخانهٔ سازمان تأمین اجتماعی نیز در راستای توسعهٔ اتاق یکی از معاونت‌ها، مدتی تعطیل شد و اخیرا در فضایی بسیار محدود بازگشایی شده است. کتابخانهٔ پژوهشکدهٔ آموزش و پرورش نیز مدت‌هاست به‌دلیل تعمیرات ساختمان بر روی پژوهشگران بسته است. این در شرایطی است که بسیاری از منابع پژوهشی این کتابخانه‌ها به‌صورت غیرحضوری قابل‌دسترس نیست.

کمتر از ۱۰ سال پیش این کتابخانه‌ها (به ویژه سازمان برنامه و بودجه و مرکز آمار ایران) پر بود از دانشجویان و پژوهشگران، گاه باید منتظر می‌ماندی تا میزی خالی شود برای استفاده، اما با محدودشدن فضای فیزیکی و ساعات کار و محدودیت‌های پذیرش، امروزه به فضاهایی سوت و کور تبدیل شده‌اند.